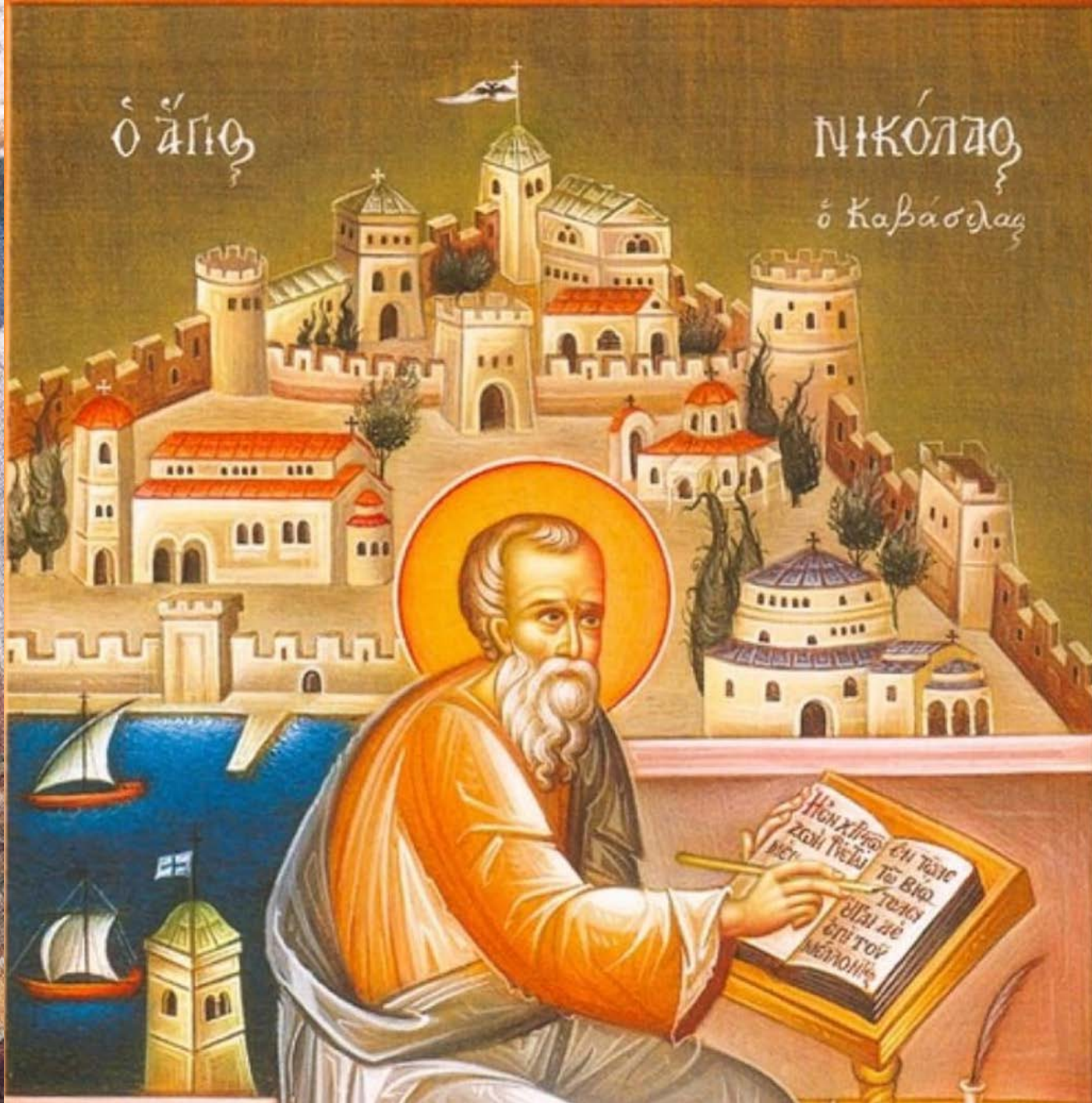

Οι 4 Ομολογίες Πίστεως κατά τον 17^ο αιώνα

Μητροφάνους Κριτόπουλου (1625), Κυρίλλου Λουκάρεως (1629), Πέτρου Μογίλα (1645) και Δοσιθέου Ιεροσολύμων (1672)

Επιστολή του Μαρτίνου Κρούσιου στον Πατριάρχη Ιερεμία Β τον
Τρανό, γραπτά κηρύγματα και μετάφραση της Αυγουσταίας
Ομολογίας

Ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας ὁ Β'.

Οι αποκρίσεις του πατριάρχη Ιερεμίου του Β

Α' απάντηση του Ιερεμία Β' σε 21 κεφάλαια (1576):

- αναλυτική έκθεση της Ορθόδοξης πίστεως
- επισήμανση των αντιθέσεων με τα κείμενα των Προτεσταντών

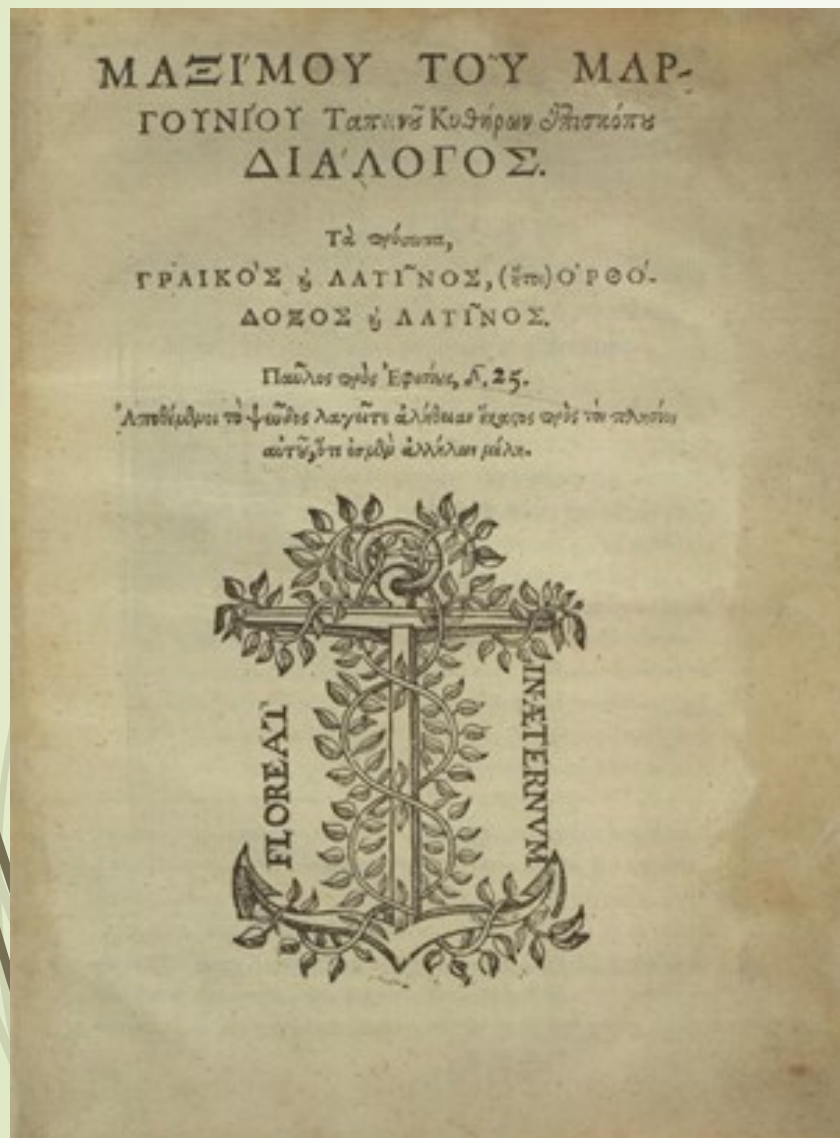
Β' απάντηση του Ιερεμία Β'

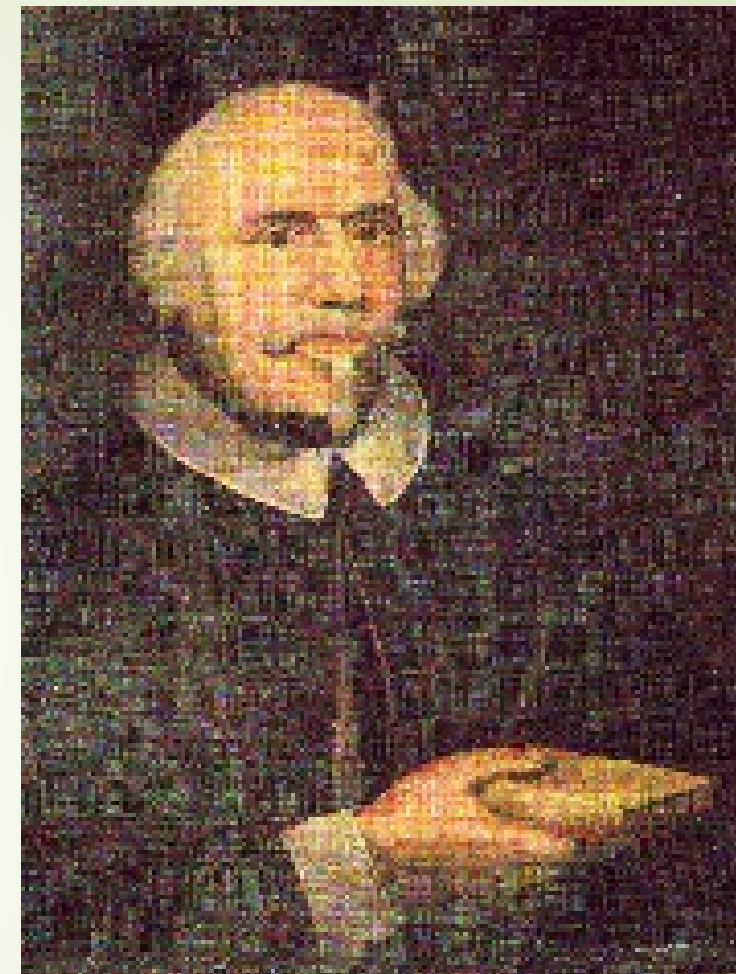
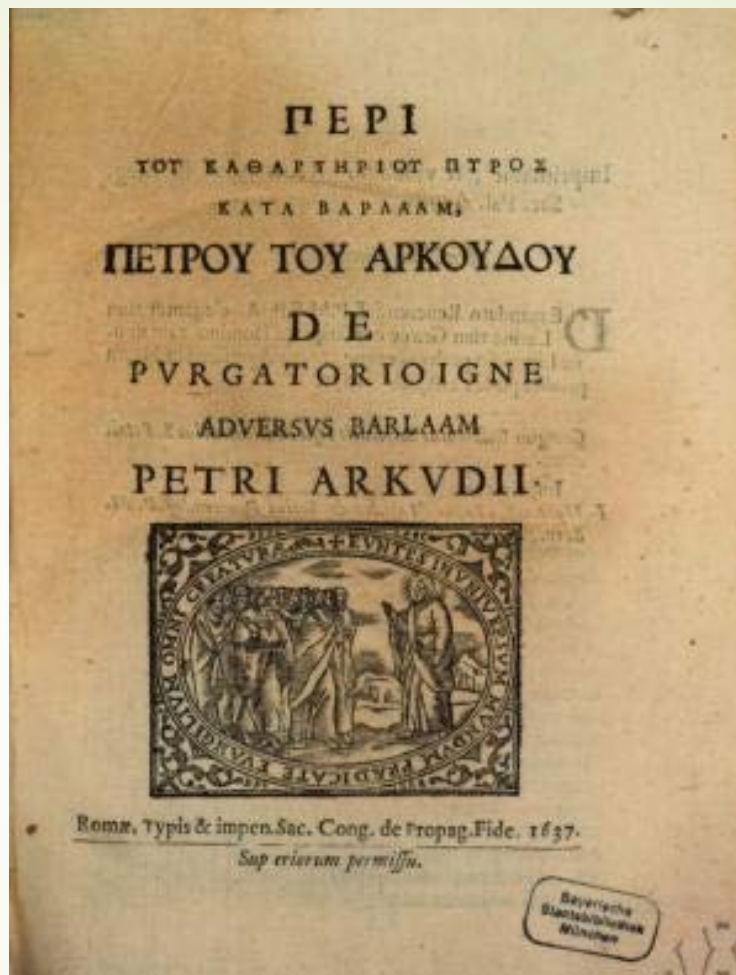
- Ορθόδοξες πατερικές επισημάνσεις για την πίστη ως όρο της ευσέβειας
- μη αναφορά στην ευχαριστιακή πραγμάτωση του μυστηρίου της Εκκλησίας
- η ευσέβεια ως ατομικό γεγονός, νομική έμφαση της Εκκλησίας

Γ' απάντηση του Ιερεμία Β'

Επισήμανση του άσκοπου χαρακτήρα του διαλόγου, εφόσον δεν υπάρχει πιστότητα στην αποστολική και πατερική παράδοση

Ἕλληνες λόγιοι της Βενετίας: στα πρότυπα της λατινικής σχολαστικής
Μάξιμος Μαργούνιος, επίσκοπος Κυθήρων & Γαβριήλ Σεβήρος, μητροπολίτης φιλαδελφείας

Το ουνιτικό ελληνικό κολλέγιο του Αγίου Αθανασίου και οι μαθητές του στην υπηρεσία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας

Μελέτιος Πηγάς, Πατριάρχης Αλεξανδρείας (1550-1601)

Σπουδές στην Πάδοβα και στο Augsburg

Προσπάθεια για αναχαίτιση της παπικής
προπαγάνδας στην Ανατολή

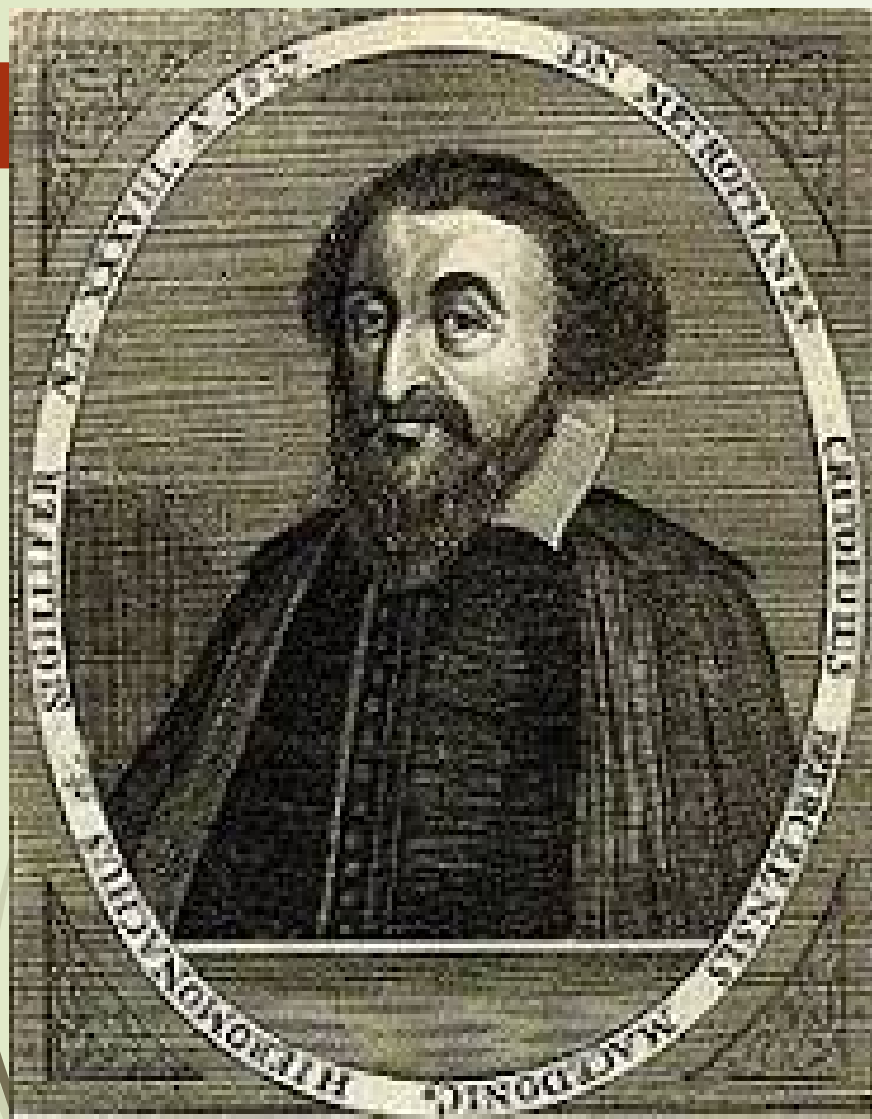
Δίχως δογματικές παραχωρήσεις αλλά με
δυτικότροπη ιδεολογική εκδοχή της
Θεολογίας

Ὁ Ἅγιος Μελέτιος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ὁ Πηγᾶς.
Καθολικὸν Ἱ. Μ. Ἀγκαράδου, φορητὴ εἰκὼν. Διὰ χειρὸς, Ἑμμ. Μπετεινάκη.

Οι 4 Ομολογίες Πίστεως κατά τον 17^ο αιώνα Μητροφάνους Κριτόπουλου (1625), Κυρίλλου Λουκάρεως (1629), Πέτρου Μογίλα (1645) και Δοσιθέου Ιεροσολύμων (1672)

Nil Mater; Nil qđ miter, Nil significat.
Nil quod videtur, qđ: Na. quem coram vider.
Est METROPHANES atq. CUTOPILES qđ

Η απροκάλυπτα καλβινική ομολογία του Κύριλλου Λούκαρη

Αποδέχεται τις περί αυτεξουσίου και προορισμού θέσεις του Καλβίνου

Η ομολογία αυτή πιθανώς είναι ψευδεπίγραφη

Ανατρέπει πλήρως το πλαίσιο που είχε θέσει ο Ιερεμίας Β', συζητώντας με τους θεολόγους της Τυβίγγης

Ενέχει σαφέστατα εκκλησιαστικοπολιτικά ελατήρια

Εντάσσεται στον έντονο αντιλατινικό αγώνα του Κυρίλλου Λούκαρη και στην

Η αντι-λουκάρειος Ομολογία του Πέτρου Μογίλα

Βασίζεται σε λατινικές πηγές και στη ρωμαιοκαθολική διδασκαλία, μολονότι αποκηρύσσονται βασικά παπικά δόγμα, καθώς και το πρωτείο

Η Ομολογία του Δοσιθέου Νοταρά, Πατριάρχη Ιεροσολύμων

Ο μόνος εκκλησιαστικός λόγιος που δεν
σπούδασε στη Δύση
Μελετητής των Πατέρων της Εκκλησίας
Έντονα αντιδυτικός και λατινομάχος
Αντι-λουκάρειος χαρακτήρας της Ομολογίας
του

Βάση για τον διάλογο με τους Αγγλικανούς
«Ανώμοτους»

Ταύτιση της ορθοδοξίας με το γράμμα της
παραδοσιακής διατύπωσης

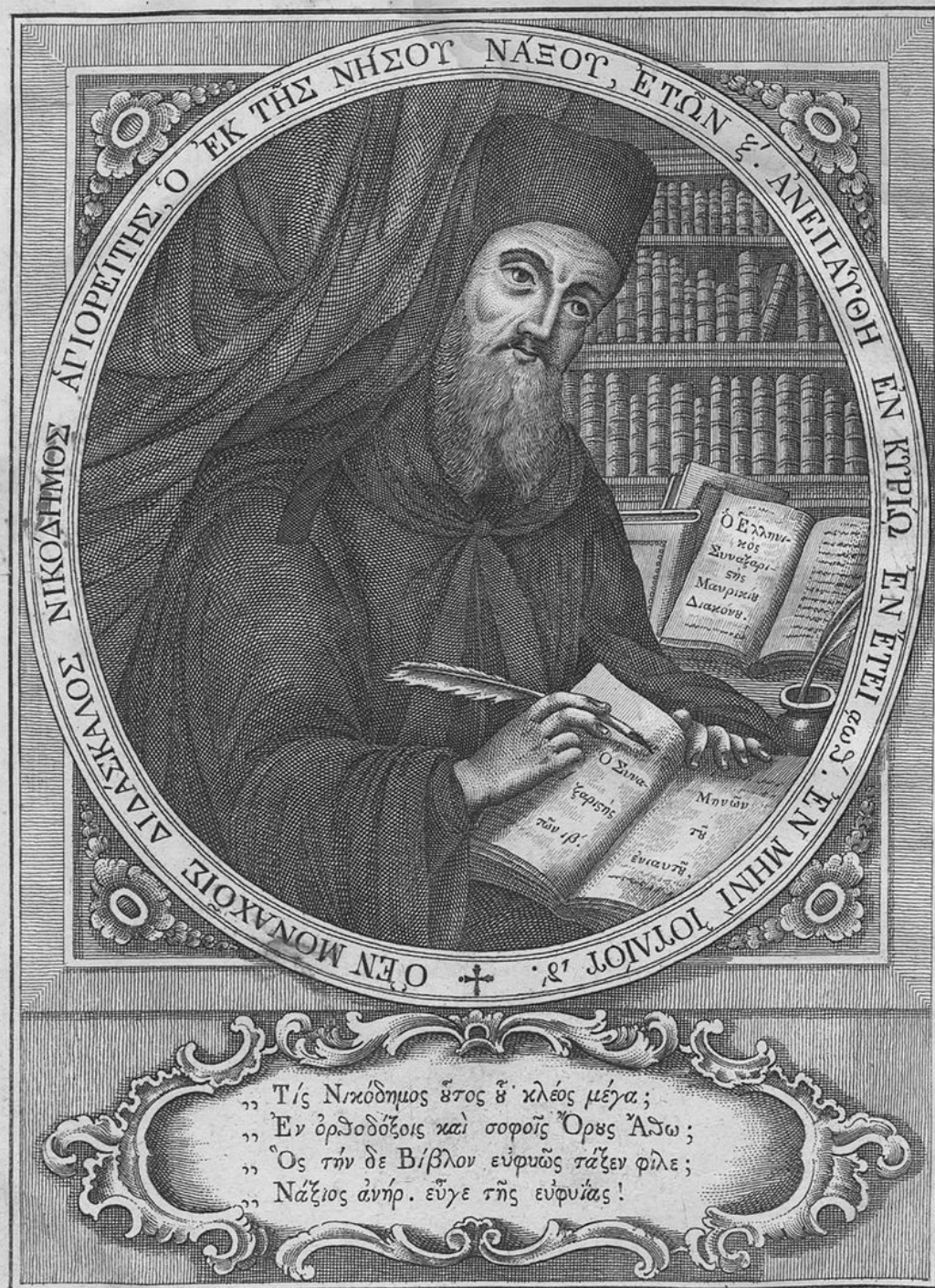

Saltman, Faithful Patriarch Gennadius to Basil when he was young.

Η φιλοκαλική αναγέννηση

- Προσήλωση των Διαφωτιστών στον πολιτισμό της Δύσης, στις θετικές επιστήμες και στο νέο κοσμοείδωλο
- Αδυναμία των συντηρητικών λογίων της εποχής να αντιμετωπίσουν σοβαρά και υπεύθυνα με δημιουργικό διάλογο και κριτική τις νέες κοινωνικές, πολιτικές και ιδεολογικές ανακατατάξεις
- Το εγχείρημα της φιλοκαλικής αναγέννησης με πρωταγωνιστές τον άγιο Μακάριο τον Νοταρά και τον άγιο Νικόδημο Αγιορείτη: άλλοτε εντάσσουν τις ανανεωτικές προσπάθειες των Δυτικών – αφού πρώτα τους δώσουν ανατολική χροιά – στην ορθόδοξη πνευματικότητα και άλλοτε επιλέγουν τον ριζοσπαστικό δρόμο της ασκητικής και πατερικής αναγέννησης

Η φιλοκαλική αναγέννηση

- Η φιλοκαλική αναγέννηση αφορά την έκδοση της ομώνυμης ανθολογίας των ασκητικών κειμένων και άλλων πατερικών έργων
- Την προσπάθεια για ορθόδοξη αυτοσυνειδησία του υπόδουλου γένους μέσα από τη λειτουργική κίνηση των Κολλυβάδων
- Το φιλοκαλικό κίνημα αναζωογόνησε πνευματικά και ιστορικά την Ορθοδοξία
- Η φιλοκαλική πρόταση επιχείρησε να θεμελιώσει την αναγέννηση του υπόδουλου γένους στον πολιτισμό των Ελλήνων Πατέρων της Εκκλησίας, δηλαδή, στην παράδοση της Εκκλησίας

Η φιλοκαλική αναγέννηση

- ❖ Με την ανανέωση της πατερικής παράδοσης και της πνευματικής ζωής μέσα στο σκοτάδι της δουλείας, η φιλοκαλική πρόταση θέλησε να απαντήσει στα αιτήματα των καιρών
- ❖ Η φιλοκαλική πρόταση προέταξε την αλήθεια και την κοινωνία, όπως την βιώνει υπαρξιακά η πίστη και η ζωή της Εκκλησίας
- ❖ Όραμα για μια ένδον αναγέννηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας από τα σπλάχνα της πατερικής παράδοσης, της νηπτικής ζωής των μοναζόντων και της λαϊκής ευσέβειας των νεομαρτύρων
- ❖ Το έργο τους μαρτυρούσε ότι οποιαδήποτε μετάβαση προς την κλασική αρχαιότητα που δεν ελάμβανε υπ' όψιν της τον πολιτισμό του Βυζαντίου και τη θεολογική παράδοση των Ελλήνων Πατέρων της Εκκλησίας ήταν μια ρομαντική απόπειρα, άσχετη με τη λαϊκή παράδοση και την ορθόδοξη ευσέβεια
- ❖ Οι φιλοκαλικοί προσπάθησαν να καλύψουν το κενό αυτό προσθέτοντας τον συνδετικό κρίκο του Βυζαντίου, φωτίζοντας και φωτιζόμενοι από την πνευματική του ακτινοβολία

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

ΤΩΝ ΓΕΡΩΝ
ΝΗΠΤΙΚΩΝ.

ΣΥΝ ΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ

ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ.

ΕΝ Η,

Διά τῆς ἐν τῷ Πράξει καὶ Ὁσιώσαν Ἡδίκῃς Φιλο-
σοφίας ὁ νῦν καθάριται, φωτίζεται, καὶ τελειῖται.

ΕΠΙΜΕΛΕΤΑΙ ΜΕΝ ΟΤΙ ΠΑΙΔΕΙΣΙΝ ΔΙΟΓΟΡΟΕΙΣΑ

ΝΤΥΝ ΔΕ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ

ΔΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

ΤΟΥΤΙ ΤΙΜΙΟΤΑΤΟΥ, ΚΑΙ ΘΕΟΚΕΒΕΣΤΑΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΓΩΑΝΝΟΥ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ.

ΕΙΣ ΚΟΙΝΗΝ ΤΩΝ ΟΥΘΟΔΟΕΩΝ ΟΥΕΛΕΙΑΝ.

αψβ. ΕΝΕΤΙΗΣΙΝ, 1782.

ΠΑΡΑ ΑΝΤΩΝΙΩ ΤΩ ΒΟΥΡΤΟΛΙ.

CON LICENZA DE SUPERIORI, E PRIVILEGIO.

Καὶ ὅδε σὺν τοῖς ἄλλοις Νικηφόρ Μόνα βρατοῦται. Εἴφεσι.

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

ΤΩΝ

ΙΕΡΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΕΝ Η.

ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΝ ΚΑΙ ΘΕΡΙΑΝ ΜΗΚΟΥΣ ΔΙΑΔΕΧΜΙΑΣ
ΕΝΟΥΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ

καὶ εἰς τὴν προσηλυτισμένην τὴν ἐκ τῆς ἐν Βενετίᾳ
ἐκδόσεως ἐκδίδονται κεφάλαια τοῦ φιλοκαλίου
Πατριάρχου Καλλιμάχου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΘ. ΤΖΕΛΑΤΗ

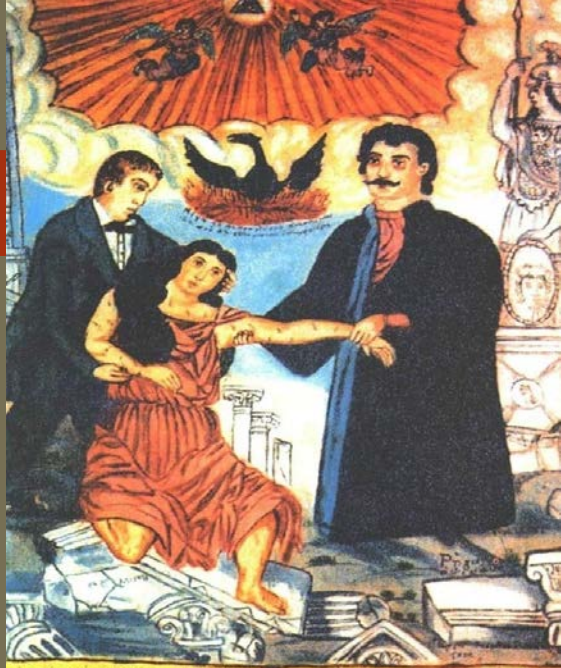
ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΚΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

1808

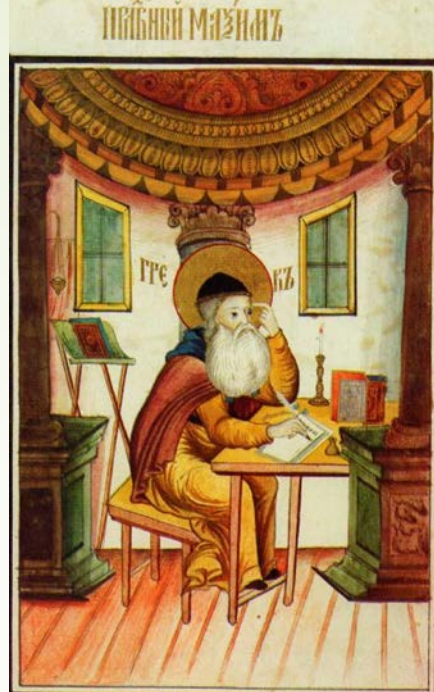
Διαφωτισμός – Φωτισμός – Αντιδιαφωτισμός

- Η φιλοκαλική αναγέννηση και οι Κολλυβάδες: Αναβίωση της ορθόδοξης πνευματικότητας
- Μακάριος Νοταράς (1731-1805), Νικόδημος Αγιορείτης (1749-1809) και Αθανάσιος ο Πάριος (1721/22 - 1813)
- Αναζωογονημένη ερμηνεία της ορθόδοξης Παράδοσης, ησυχαστική θεολογία, φιλοκαλία, φωτισμός του ανθρώπου # απατηλές ψευδασθήσεις της κοσμικής φιλοσοφίας
- Στους αντίποδες του κοσμικού ορθολογικού Διαφωτισμού, υπέρβαση μυστικισμού # ορθολογισμού
- Ιστορική διορατικότητα → κείμενα πνευματικής και πολιτισμικής τροφοδοσίας → Προτεραιότητα στην άσκηση, στη σχέση, στην κοινότητα, στην αλήθεια, στην κοινωνία
- Φιλοκαλία → επαναφορά της πατερικής εκκλησιαστικής Παράδοσης
- Οι φιλοκαλικοί απέναντι στην ευρωπαϊκή κοσμογονία της προόδου που αντιδρά σε μία αναξιόπιστη πίστη και σκοταδιστική θρησκευτικότητα, προβάλλουν την εμπειρική μαρτυρία της εκκλησιαστικής ζωής

ДОБРОТОЛЮБІЕ

ВЪ РУССКОМЪ ПЕРЕВОДѢ.

ДОПОЛНЕНИЕ.

T O M 3 P E R D U D

ALLIANCE STRATEGY

Наименование: Протокол на 4-й Экспертный семинар

[illegible]

ΦΙΛΟ
ΚΑΛΙ'Α

ΤΟΜΟΣ Α

ΦΙΛΟ
ΚΑΛΙΑ

ТОМОСЪ

ΦΙΛΟ
καλ'α

ΤΟΜΟΣ Ε

* ΦΙΛΟ:
ΚΑΛΙΑ

ΤΟΜΟΣ Α'

* ΦΙΛΟ
ΚΑΛΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α Ε
Π

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗ

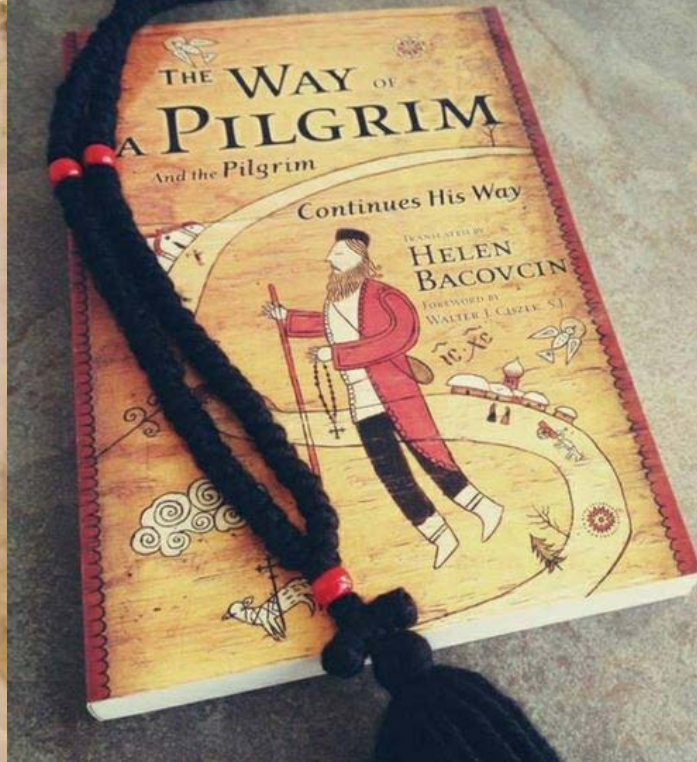
Μετάφρασις ὑπὸ
ἀρχιμανδύτου Παντελεήμονος
Καρανικόλα :

ἑκδόσις δευτέρα πλήρης :

Ἐκδοτικὸς οἶκος Ἀποτήρ
Ἀλ. κ. Ε. Παπαδημητρίου

Λυκίου 10
Ἰθάκη

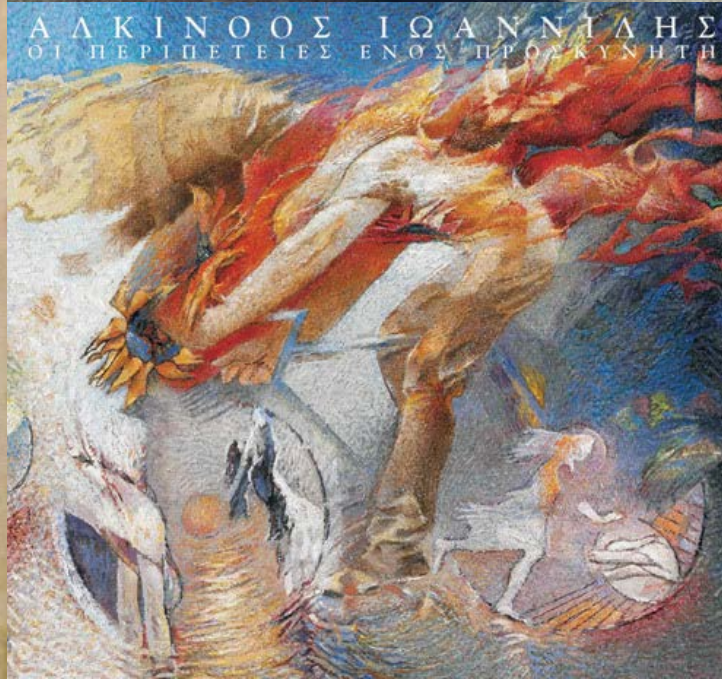

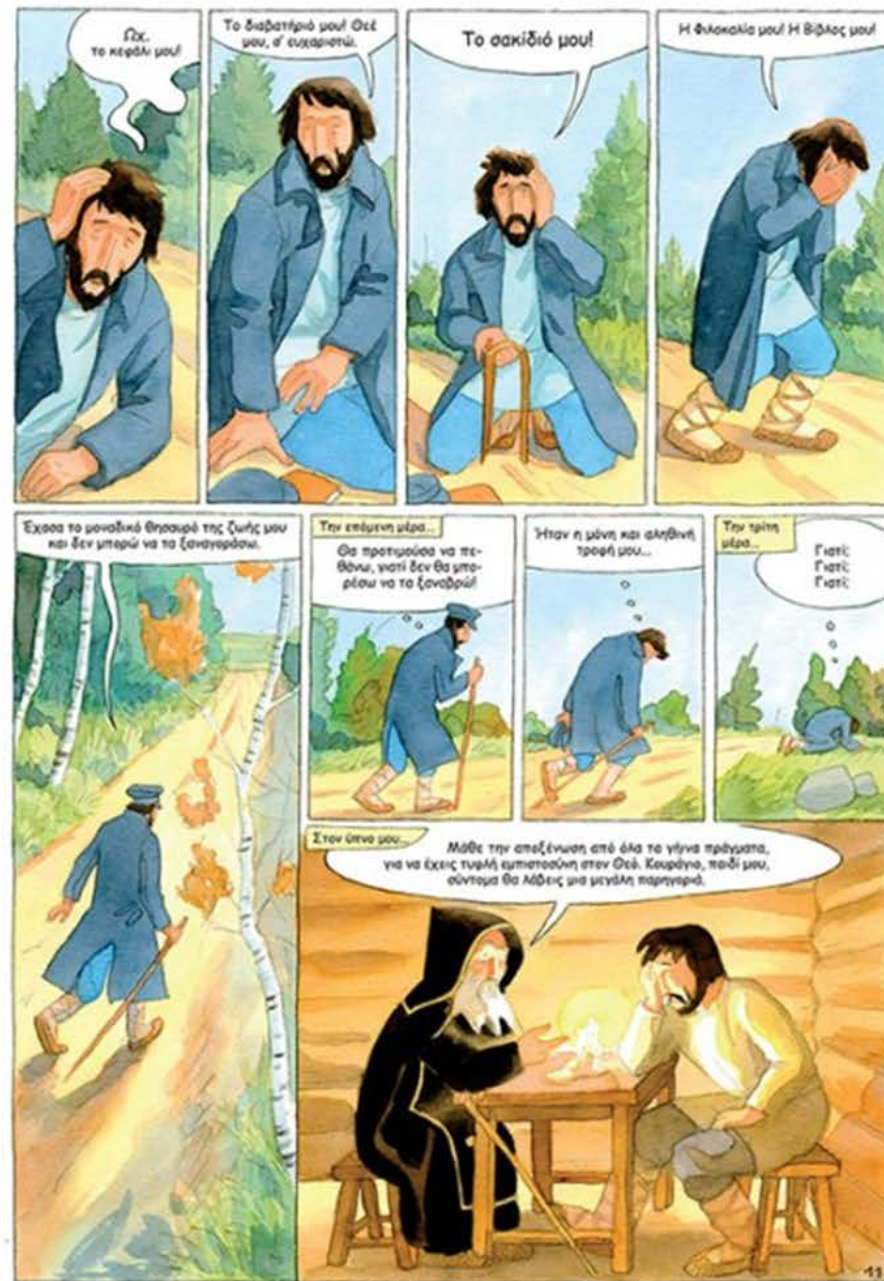
By the grace of God I
am a Christian, by
my deeds a great
sinner, and by my
calling a homeless
wanderer of the
humblest origin,
roaming from place
to place. My
possessions consist
of a knapsack with
dry crusts of bread,
and in my breast
pocket the Holy
Bible. That is all!

The Way of a Pilgrim
Chapter 1

MONKROCK.COM

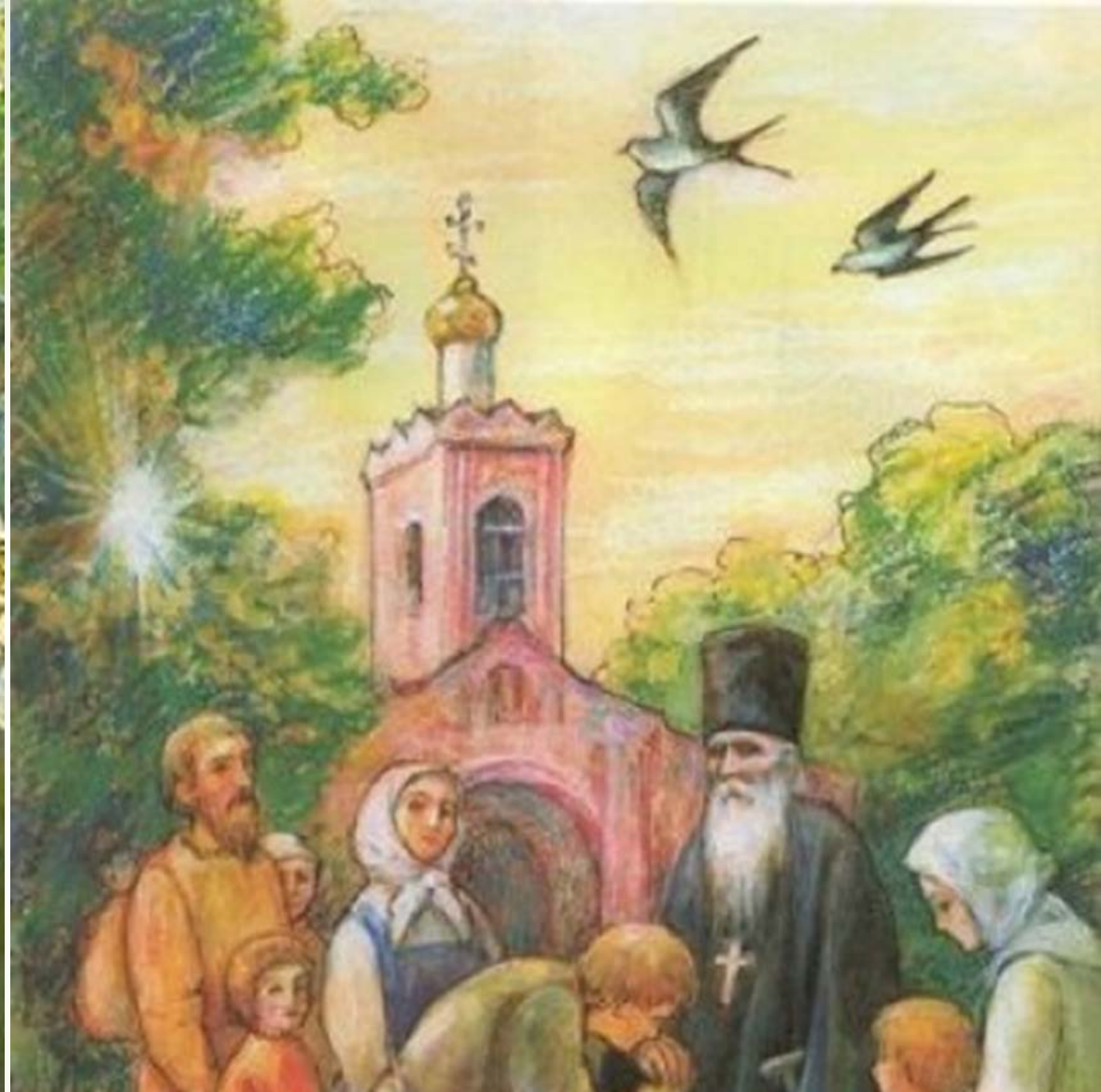

Οι Περιπέτειες Ενός Προσκυνητή

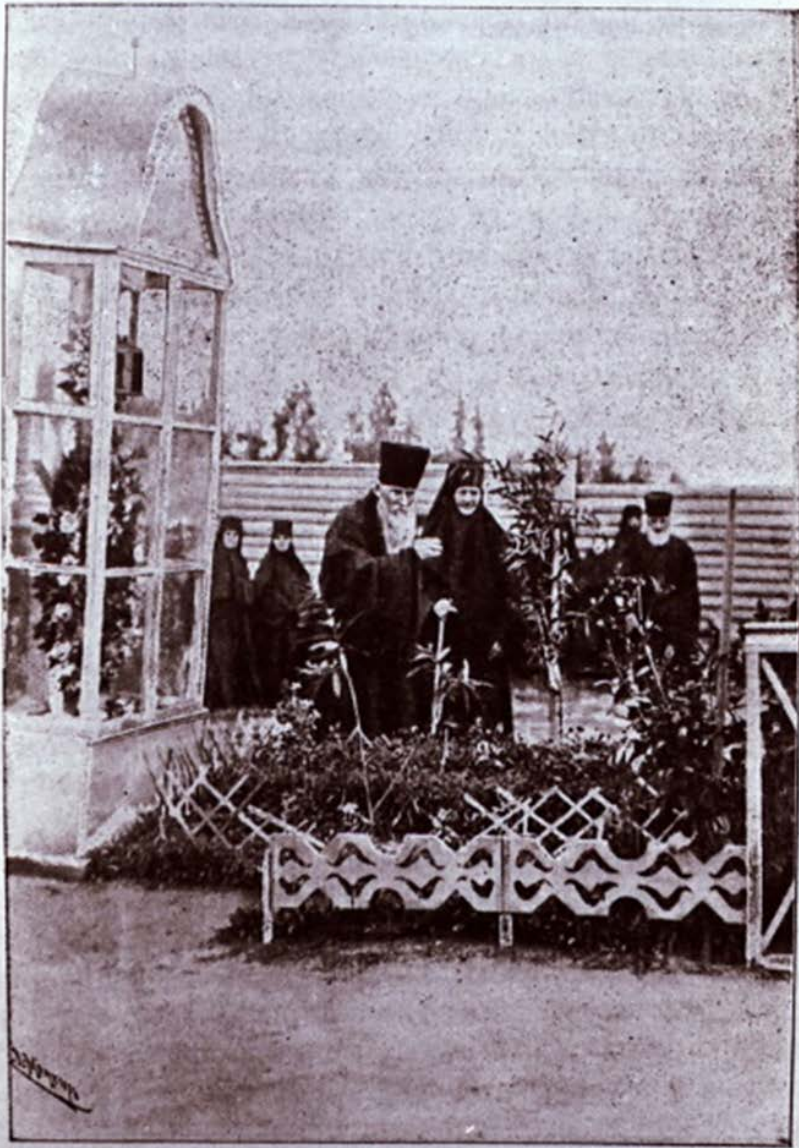
Γ' Έκδοση

Μονή της Όπτινα

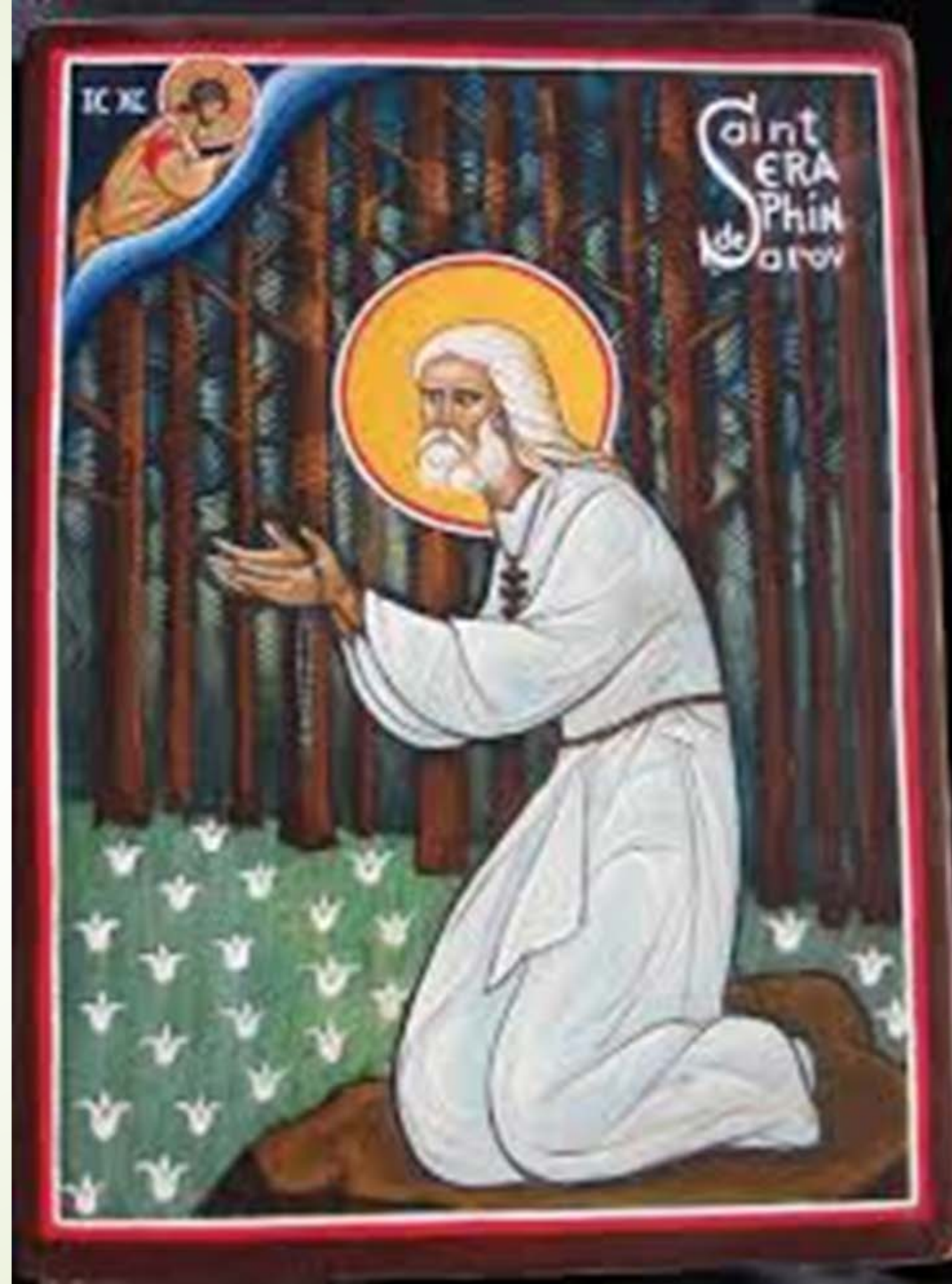
Старець о. **Амвросій**, благословляючий могилу
1-й настоятельниці схимонахини **Софії**.

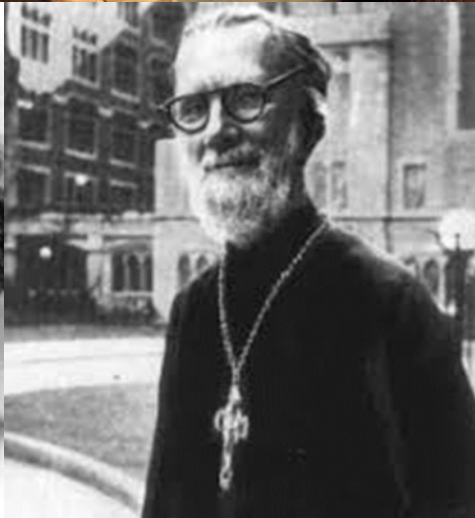
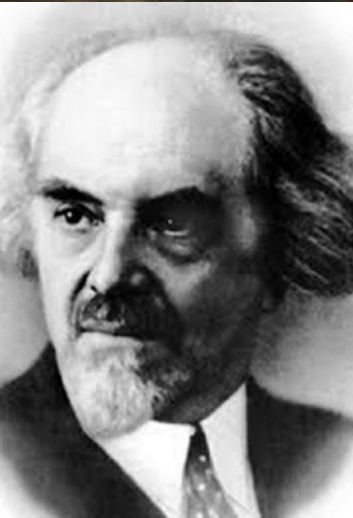
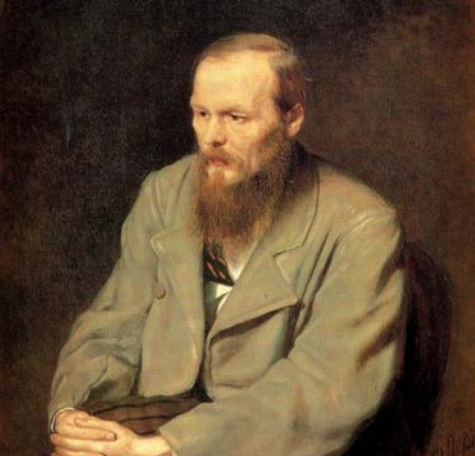
Άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ

Η Φιλοκαλία στη Ρωσία

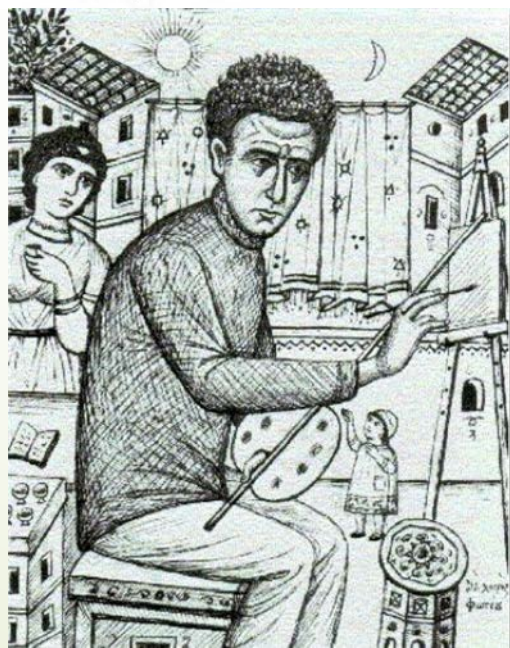
- Η γονιμότητα της Φιλοκαλίας στη Ρωσία του 19ου αιώνα: Παΐσιος Βελιτσκόφσκι → φιλοκαλική αναγέννηση στη Ρωσία, Μονή της Όπτινα
- Κυριέφσκι-Κομιακώφ-Ντοστογιέφκι-Γκόγκολ, Κίνημα των Σλαβοφίλων
Θρησκευτική αναγέννηση του 19ου και του 20ου αι.
- Ρώσοι της διασποράς
- Η λογοτεχνική γενιά του '30, Παπαδιαμάντης, Κόντογλου, Πεντζίκης
- Θεολογία του '60
- Επιστροφή στους Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας. Για πρώτη φορά μετά τον 14ο αι. έχουμε ανασύσταση της εκκλησιαστικής μαρτυρίας πέρα από τη νοησιарχία και τον ηθικισμό της εποχής, τον δογματικό ιδεολογισμό των σχολαστικών ή προτεσταντικών ομολογιών, πέρα από την εκκοσμίκευση και την αλλοτρίωση
- Αρκετά μοναστική κοινοβιακή παραδοσιακή πρόταση, όπως και στη Ρωσία του 19ου και 20ου αι. με την πνευματικότητα των στάρετς. Η ερμηνευτική άποψη του Νικόλας Μπερδιάγιεφ για την παταγώδη αποτυχία αυτής της πρότασης στο κοινωνικό και πολιτικό πεδίο. Ανάγκη σύνθεσης, έμπνευσης, του οργανώνειν με το κοινωνείν

δρ.
Χρήστος
Φωτ. Κόντογλου

Φώτης Κόντογλου (1937)

